

Učitel matematiky

Jindřich Bečvář

K transformaci našeho školství

Učitel matematiky, Vol. (1992), No. 4, 11–12

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152125>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1992

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Jak získat primány pro matematiku?

(M. Hladíková, gymnázium Holice)

Domnívám se, že není třeba vymýšlet nové osnovy, které by byly rozsáhlejší než dosavadní pro základní školy. Nevhodné je však zařazení tématu "počítání se zápornými čísly" v 5. třídě ZŠ. Děti se nenaučí s čísly počítat a stávají se pro ně strašidlem a těžko se tohoto pocitu zbavují. Tento nedostatek se pak projevuje při počítání s výrazy. Bylo by vhodnější přesunout toto téma do 7. třídy ZŠ (do sekundy).

Jako druhý závažný nedostatek se projevuje absence jakýchkoliv sbírek úloh. Ty, které existují, jsou většinou jen v několika exemplářích, pro děti není nic. Úloh v učebnici je velmi málo, děti nemají možnost řešit úlohy podobného typu. Často si půjčují knihy z knihoven, ale opět je jich málo. Moc mne mrzí, že ještě nebyla vydána "Sbírka úloh pro bystré hlavy", na kterou už od loňského roku netrpělivě čekáme. Učitelé ZŠ neradi půjčují své učebnice, své sbírky úloh, ani jedna ze ZŠ nebyla ochotna půjčit úlohy ze starších ročníků MO - prý je už zlikvidovaly.

Nesmí se zapomínat na děti z nižšího gymnázia při zapojení do matematických soutěží. Zadání úloh MO bylo letos včas rozesláno na školy, úlohy FO však nikoliv, o Pythagoriádě v letošním roce též nemáme žádné informace.

Velmi těžko se mi daří proniknout do psychiky a myšlení těchto dětí, práce s nimi vyžaduje jiné metody výuky, než ty, na které jsme si zvykli. Základní znalosti a vědomosti by děti měly získat ve škole, jsem proti jakémukoliv dohánění učiva doma s rodiči. Pokračuji v látce dál, až ji pochopí minimálně 90% dětí.

Práce s těmito dětmi vyžaduje vymýšlet stále nové metody práce, je třeba více se jim individuálně věnovat. Dají se v tomto věku získat pro matematiku a je škoda nejen pro nás, ale hlavně pro děti, když na vymýšlení nových metod práce nemáme dostatek času.

Proto by mne spíše zajímaly metody a formy práce vhodné pro děti tohoto věku. Možná své poznatky by nám mohli sdělit zkušení učitelé nebo i učitelé ze soukromých škol, kteří mají více času (při úvazku 19 hodin) na promýšlení svých metod práce.

Vím, že mé poznatky jsou neurovnané, postihují jen část problematiky, ale ráda bych se dožila toho, aby matematika na školách nebyla postrachem a stala se oblíbeným předmětem pro většinu dětí.

REFORMA NAŠÍ ŠKOLY

K transformaci našeho školství

(Jindřich Bečvář, Praha)

Pedagogická komise JČMF připravila na sklonku roku 1991 do tisku zvláštní číslo časopisu Matematika-Fyzika-Informatika (viz usnesení ÚV JČMF z 14.12.1991). Zařadila do něj definitivní verzi projektu "Koncepce vzdělávání v České republice", dvě zprávy o své činnosti v roce 1991, prohlášení Jednoty k transformaci našeho školství, třináct příloh, stanovisko k ostatním projektům a stanovisko k osobní zodpovědnosti. Toto zvláštní číslo bylo vy-

tištěno již koncem ledna 1992. Vydání zvláštního čísla časopisu Matematika-Fyzika-Informatika se Pedagogické komisi jeví jako jediná možnost zveřejnění svých názorů, stanovisek a dalších příspěvků k transformaci školství. Jedině touto formou bylo, bohužel, možno reagovat na některé jednostranné a pochybené informace, které byly o projektu Pedagogické komise publikovány v tisku.

Na záměrně zkreslované informace, které čtenářům Lidových novin předkládá redaktorka Radka Kvačková v seriálu článků "Jaká škola našim dětem", reagovali dr. Jiří Jarník, CSc z Matematického ústavu ČSAV v Praze a prof. dr. Ludmila Eckertová, CSc, předsedkyně Fyzikální vědecké sekce JČMF. J. Jarník ve svém příspěvku uvádí na pravou míru formulace R. Kvačkové (LN 10.12.1991), které se týkají projektu Pedagogické komise Jednoty. L. Eckertová v prvním příspěvku reaguje na její článek "Kdo poměří projekty? Tlak shora nestačí." (LN 13.12.1991). V druhém příspěvku se vyjadřuje k pobouřené reakci R. Kvačkové (LN 4.1.1992) na článek A. Hromádkové v Českém deníku ze dne 3.1.1992. Ani jeden z těchto tří příspěvků Lidové noviny neotiskly.

Mladá Fronta Dnes opublikovala dne 29.1.1992 úryvek z dopisu prof. Vlastimila Dlabá, významného matematika, člena Kanadské akademie věd. Domníváme se, že si čtenář Zpravodaje rád přečte jeho dopis v úplném znění. Poznamenejme, že dne 6.2.1992 byla v Mladé Frontě Dnes otištěna reakce dr. O. Botlíka, CSc "Ad profesor Dlab".

Dalším příspěvkem je článek "Útok na vzdělanost budoucí generace" doc. Jaroslava Krále, DrSc z katedry matematické informatiky PŘF Masarykovy univerzity v Brně, který má bohaté zkušenosti se základním, středním i vysokým školstvím.

Závěrem upozorňuji na vysoce aktuální článek prof. dr. Jaromíra Kopeckého "J. A. Komenský a naše školské reformy" (Pedagogika 1991, č. 5-6, 581-592). Z tohoto článku jasně vyplývá, že návrhy, které prosazují Botlík, Souček, Šteffl, Kalous, Kvačková, Havlínová a další jsou sto let staré, ve školské praxi se neosvědčily neboť vedly k velkému poklesu vzdělanosti. Poznámám, že rozsáhlejší článek napsal J. Kopecký do sborníku "Pocta Komenskému" (JČMF, Brno 1991).
(redakčně kráceno)

Ad: "Jaká škola našim dětem" (LN 10.12.1991)

(Jiří Jarník, Praha)

Motto: "... já píšu naštěstí jenom do novin, ale co kdybych zastávala nějaké opravdu důležité, seriózní a významné místo? ... když si pomyslím, že by lidi brali vážně a doslova všechno, co jsem kdy vypustila z úst, anebo, že by se podle toho, nedej pámbu, dokonce bezvýhradně řídili, poleje mě horko." Radka Kvačková: Něco mezi tím, Melantrich 1990, s. 154-155

Rád bych uvedl několik poznámek k článku v rubrice "Jaká škola našim dětem" ze dne 10. prosince. Myslím, že odstavec, porovnávající návrhy skupin JČMF a IDEA nebyl šťastně formulován. Měl bych ovšem na sebe prozradit, že jsem členem Jednoty českých matematiků a fyziků, a i když jako vědecký pracovník jsem se na vypracování jejího návrhu podílel jen účastí na několika diskusích, považuji jej v podstatných rysech za rozumný.